

### บทที่ 3

#### วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน

กระบวนการทำงานของร้านม่อนทรายคำ มีรายละเอียดของวิธีการศึกษาและการวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบันดังนี้

##### 3.1 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานเดิม

ร้านม่อนทรายคำ เป็นสมาชิกของกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าและโครเชต์บ้านห้วยทราย ซึ่งเป็นร้านค้าขายผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากผ้าและโครเชต์ โดยกระบวนการทำงานของร้านม่อนทรายคำ มีดังนี้คือ

- 1) กระบวนการจัดซื้อวัตถุดิบ คือ กระบวนการที่ทางร้านม่อนทรายคำทำการตรวจนับจำนวนวัตถุดิบคงเหลือทั้งหมดก่อน หลังจากนั้นเขียนใบสั่งของ และสั่งซื้อวัตถุดิบกับทางร้านค้า เช่น ร้านฝ้ายเฮือนแก้ว ร้านเชียงใหม่เด่นเสมอ เป็นต้น
- 2) กระบวนการรับวัตถุดิบที่สั่งซื้อ คือ กระบวนการที่ทำการตรวจสอบจำนวนวัตถุดิบที่สั่งซื้อกับที่ทางร้านค้านำมาส่ง
- 3) กระบวนการเบิกวัตถุดิบ คือ กระบวนการที่ลูกจ้างทำการเบิกวัตถุดิบ แล้วนำไปผลิตสินค้าที่บ้าน โดยลูกจ้างแต่ละคนมีสมุดบันทึกการเบิกวัตถุดิบแต่ละครั้ง ซึ่งจะบันทึกว่านำสินค้าอะไรไปผลิต และจำนวนเท่าไร
- 4) กระบวนการคิดค่าแรง คือ กระบวนการที่ลูกจ้างที่ผลิตสินค้าเรียบร้อยแล้วนั้นก็จะนำมาส่งให้กับทางร้าน โดยทางร้านจะทำการคิดเงินค่าแรงให้ตามจำนวนสินค้าที่ผลิตได้ และจดบันทึกการส่งสินค้าที่ผลิตได้ ลงในสมุดของพนักงานด้วย
- 5) กระบวนการขายสินค้า คือ กระบวนการที่ทางร้านขายสินค้าให้กับลูกค้า และทำการเขียนใบเสร็จให้กับลูกค้า และบันทึกข้อมูลการขายสินค้าลงสมุดบันทึกประจำวัน และทุกสิ้นเดือนก็จะทำรายงานสรุปให้กับผู้บริหาร



เล่มที่ \_\_\_\_\_ เลขที่ \_\_\_\_\_  
 Book No. \_\_\_\_\_ Bill No. \_\_\_\_\_

### ใบส่งของ DELIVERY BILL 送貨單

นาม 寶號 Name \_\_\_\_\_ วันที่ 日期 Date \_\_\_\_\_  
 ที่อยู่ 住址 Address \_\_\_\_\_ ทะเบียนการค้า 商標編號 Commlicence \_\_\_\_\_

จำนวน Quantity 數量	รายการ Description 貨名	หน่วยละ Unit Price 備註	จำนวนเงิน Amount 銀額
บาท Baht 銖		รวมเงิน Total 共銀	

โปรดตรวจรับสินค้าให้ถูกต้อง มิฉะนั้นจะไม่รับผิดชอบ และเมื่อชำระเงินแล้ว จะออกใบเสร็จรับเงินถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้รับของ 收貨人 RECEIVER \_\_\_\_\_ ผู้ส่งของ 送貨人 DELIVER \_\_\_\_\_

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
 Copyright © by Chiang Mai University  
 All Rights Reserved

รูป 3.2 แสดงใบเสร็จขายสินค้าให้ลูกค้า

### 3.2 ผู้ใช้งานระบบเดิมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศของร้านม่อนทรายคำ มีผู้ใช้งานระบบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) พนักงานสั่งซื้อวัตถุดิบ
  - (1) มีหน้าที่ในการเขียนใบสั่งของ เพื่อสั่งซื้อวัตถุดิบ และจัดส่งให้กับร้านค้า
  - (2) ตรวจสอบเช็คจำนวนวัตถุดิบคงเหลือทั้งหมด
  - (3) มีหน้าที่ในการตรวจสอบและรับวัตถุดิบที่ทำการสั่งซื้อไป แล้วได้ครบตามจำนวนที่ทางร้านค้านำมาส่งหรือไม่
  - (4) มีหน้าที่ในการจ่ายวัตถุดิบ ตามที่ลูกจ้างทำการเบิกวัตถุดิบ เพื่อนำไปผลิตสินค้า
  - (5) มีหน้าที่ในการจัดบันทึกการเบิกวัตถุดิบของลูกจ้างลงในสมุดของลูกจ้างแต่ละคน
- 2) พนักงานจ่ายเงินค่าแรง
  - (1) มีหน้าที่ในการจ่ายเงินค่าแรง ให้กับลูกจ้างที่นำสินค้าที่นำไปผลิตมาส่ง
  - (2) มีหน้าที่ในการจัดบันทึกการจ่ายเงิน และจำนวนสินค้าที่ลูกจ้างนำมาส่งลงในสมุดของลูกจ้างแต่ละคน
- 3) พนักงานขายสินค้า
  - (1) มีหน้าที่ในการขายสินค้า และเขียนใบเสร็จให้กับลูกค้า
  - (2) มีหน้าที่ในการจัดบันทึกการขายสินค้าลงในสมุดบันทึกการขาย และสรุปให้กับทางผู้บริหาร

### 3.3 ข้อจำกัดและปัญหาระบบงานปัจจุบัน

จากการศึกษาระบบงานปัจจุบัน พบว่ามีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคต่อการทำงานหลายประการ ดังนี้

- 1) ข้อมูลการทำงานล่าช้า เพราะต้องรอพนักงานแต่ละฝ่ายทำการรวบรวมข้อมูลให้แล้วเสร็จก่อน จึงจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้
- 2) ข้อมูลมีโอกาสที่จะสูญหายได้สูง เนื่องจากไม่ได้ทำการบันทึกเก็บไว้เป็นเอกสารเท่านั้น
- 3) การเก็บข้อมูลขาดความเป็นระบบเนื่องจากว่า แต่ละฝ่ายจัดเก็บข้อมูลจะแยกกัน



4) การจัดเก็บข้อมูลการทำงานไม่มีความสม่ำเสมอ เนื่องจากว่าพนักงานแต่ละฝ่าย ไม่ได้ทำการบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง สาเหตุอาจจะมาจากการลืมบ้าง หรือว่าไปเสร็จหรือไปส่งชื่อหายบ้าง

5) ข้อมูลเกิดความผิดพลาด เนื่องจากว่าทางร้านได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึกด้วยมือของพนักงานแต่ละฝ่าย

6) ขาดการวางแผนเพื่ออนาคต เนื่องจากว่าระบบงานเดิมเก็บข้อมูลในรูปแบบของเอกสารเท่านั้น การดูข้อมูลโดยภาพรวม หรือเพื่อนำไปวางแผนการดำเนินธุรกิจทำได้ยาก ซึ่งอาจจะทำให้เสียเปรียบทางธุรกิจได้

### 3.4 ความต้องการระบบใหม่

จากข้อจำกัดและสภาพปัญหาของระบบงานปัจจุบัน ซึ่งการจดบันทึกด้วยมือ ในการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลของทางร้านม่อนทรายคำ อาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการจดบันทึกข้อมูลได้ นอกจากนี้ในส่วนของการค้นหาและเรียกดูข้อมูลที่ได้จัดเก็บไว้แล้วนั้น ยังทำได้ไม่สะดวกและใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลค่อนข้างนาน ไม่สะดวกต่อการใช้งาน

ทางร้านม่อนทรายคำ จึงได้มีความต้องการที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศของร้านม่อนทรายคำ เพื่อใช้ในการบันทึกและประมวลผลข้อมูลการทำงานให้อยู่ในรูปแบบระบบเครือข่ายภายในองค์กร โดยข้อมูลการทำงานต่างๆจะถูกจัดเก็บลงในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย โดยข้อมูลจะถูกบันทึกและแสดงผลรายงานต่างๆ มายังเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งานของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งระบบงานใหม่จะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ในการเสริมสร้างความทันสมัย ความรู้ความสามารถ และสร้างความได้เปรียบของธุรกิจ สามารถทำให้พนักงาน และผู้บริหารของร้านม่อนทรายคำได้รับข้อมูลที่รวดเร็ว รวมทั้งผู้บริหารยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว

### 3.5 ผู้ใช้งานระบบใหม่ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศของร้านม่อนทรายคำ มีผู้ใช้งานระบบใหม่ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) ผู้ดูแลระบบ
- 2) พนักงานฝ่ายจัดซื้อวัตถุดิบ
- 3) พนักงานฝ่ายสินค้าคงคลัง

- 4) พนักงานฝ่ายขายสินค้า
- 5) พนักงานฝ่ายบุคลากร
- 6) พนักงานฝ่ายการเงิน ที่มีหน้าที่ดูแลเรื่องการเงินค่าจ้างของพนักงานอัตราจ้าง
- 7) ผู้จัดการ

### 3.6 ความต้องการของผู้ใช้ต่อระบบงานใหม่

- 1) ผู้ดูแลระบบ ต้องการให้ระบบมีระบบความปลอดภัย โดยการตรวจสอบสิทธิ์ก่อนการเข้าใช้ระบบงานทุกครั้ง
- 2) พนักงานฝ่ายจัดซื้อวัตถุดิบ มีต้องการต่อระบบใหม่ ดังนี้คือ
  - (1) ต้องการให้มียระบบที่สามารถตรวจสอบว่าวัตถุดิบไหนมีจำนวนวัตถุดิบคงเหลือที่ต่ำกว่าจุดสั่งซื้อ และสามารถพิมพ์ใบสั่งซื้อได้
  - (2) ต้องการให้มียระบบการรับวัตถุดิบ ที่สามารถดึงข้อมูลการสั่งซื้อวัตถุดิบได้ และทำการรับวัตถุดิบอ้างอิงจากใบสั่งซื้อวัตถุดิบนั้นๆ
  - (3) ต้องการให้มียระบบการเบิกวัตถุดิบ ที่สามารถเบิกวัตถุดิบได้ตามจำนวนที่ใช้จริงในการนำไปผลิตสินค้าแต่ละครั้ง เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกวัตถุดิบที่มากเกินไป
  - (4) ต้องการให้มียระบบออกรายงานการสั่งซื้อวัตถุดิบประจำวัน และประจำเดือนได้
- 3) พนักงานฝ่ายสินค้าคงคลัง มีความต้องการต่อระบบใหม่ ดังนี้คือ
  - (1) ต้องการให้มียระบบที่สามารถตรวจสอบจำนวนสินค้าคงเหลือว่ามีจำนวนเท่าไร
  - (2) ต้องการให้ระบบสามารถกำหนดจุดตั้งการผลิตของสินค้าแต่ละชนิดได้ เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการสินค้าของลูกค้าได้อย่างสม่ำเสมอ และอย่างต่อเนื่อง
- 4) พนักงานฝ่ายขายสินค้า มีความต้องการต่อระบบใหม่ ดังนี้คือ
  - (1) ต้องการให้มียระบบการขายสินค้าที่สามารถพิมพ์ใบเสร็จให้กับลูกค้าได้ทันที
  - (2) ต้องการให้มียระบบการขายสินค้าที่สามารถสรุปการขายสินค้าประจำวัน และประจำเดือนได้
- 5) พนักงานฝ่ายบุคลากร มีความต้องการต่อระบบใหม่ ดังนี้คือ
  - (1) ต้องการให้มียระบบการเก็บข้อมูลพนักงานอัตราจ้างทั้งหมด เพื่อความสะดวกในการติดต่อ

(2) ต้องการให้มีระบบการคิดคำนวณค่าจ้างให้พนักงานอัตราจ้างแต่ละคนที่นำสินค้าที่ผลิตได้มาส่ง และสามารถออกรายงานการจ่ายค่าจ้างประจำวัน และประจำเดือนได้

6) พนักงานการเงิน มีความต้องการต่อระบบใหม่ ดังนี้คือ

(1) ต้องการให้ระบบสามารถดึงข้อมูลลูกหนี้ได้

(2) ต้องการให้ระบบสามารถดึงข้อมูลยอดการขายสินค้าได้

(3) ต้องการให้ระบบสามารถดึงข้อมูลการจ่ายเงินค่าจ้างให้พนักงานอัตราจ้างได้

7) ผู้จัดการ มีความต้องการต่อระบบงานใหม่ คือ สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านข้อมูลได้เป็นอย่างดีถูกต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ สามารถแสดงรายงานข้อมูลได้อย่างรวดเร็วตรงตามความต้องการ และสามารถค้นหาหรือสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว